

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinnél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyitlatter sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körtút 41. sz.

Politikai hullámok.

A nemzet életét irányító politikában újra a taktikázás kapott labra, hogy ki lesz a taktika kivételének legnagyobb mestere, az most a legfontosabb kérdés. Maga az elfoglalandó harci állás az önálló magyar nemzeti bank.

Az ellenség erős, ellenvetést már évszázadok óta nem tűr és ha csak lehet, az ellenfelet, a gyengébbet, mindenkor a porondon vonaglni szereti látni.

Ausztria többször el is érte a célját. Ez a szegény magyar nemzet sokszor vonaglott vértől elborultán a porondon és nem Ausztrián mult, hogy a vérveszteség következtében egészen el nem pusztult ez a szerencsétlen ország.

A jobb belátás még sem tudott labrakapni ebben a hazában. A félrevezetések, a ravasz taktikázások egész láncolata hagyott maga után nyomot, amely nyomok évszázadok óta mindég mélyebb űrt rágtak a nemzet testébe, melynek nyomán az áldozatok vére sarjadt ki a nemzetnek már annyiszor vérző sebéből.

És annyi, de annyi rettenetes tapasztalatok és minden világosabb agyat elriasztó szomorú példák után ez a nemzet mégis csak ólomlábakkal jár az előhaladás, a gazdasági fejlődés után, hogy a szabadság, a

teljes független önállóságról ne is beszéljünk! Kézenfekvő és természetes oka ennek az, hogy a nemzetalkotó eleme ennek az országnak soha sem tudott tiszta aggyal és közös akarattal megegyezni a kitzűzött czélok becsületes és dicsőséges elérésére nézve. Ebben rejlik szomorú és évszázados tragédiája ennek a szerencsétlen nemzetnek.

Láttuk a közelmúltat, ismerjük az utóbbi századok történelmét, tudjuk a jelen sivar körülmények aggasztó bizonytalanságát és a nemzetalkotó erő még sincs együtt egy táborban!

És mért nincs együtt a magyar történelmi osztály? Azért, mert újra az ostoba taktikázás, a felesleges szószátyárkodás kapott labra.

Tárgyalás itt, eszmecsere ott, agyarkodás amott s ez így tart nap-nap után, anélkül, hogy valami dűlőre kerülne. Az örökös bizottsági, albizottsági ülések eredménye az, hogy azt határozták, hogy: nem határoztak semmit!

Most már aztán tessék előbbre vinni a nemzeti ügyet, az ország boldogulását!

Igazán csodálatraméltó dolog, hogy ilyen politikai és társadalmi körülmények mellett még él ez az ország és hogy még szöröstől-böröstől fel nem falta Ausztria ezt a nemzetet.

Tehát újra a fuzió kísért? Kérdés azonban, hogy lecsillapulnak-e a feltett ambíciók

háborgásai? Lehet-e egyöntetű eljárásra bírni azokat, akik egyéniségük előretolásával feltik a karriert, az eszébontó repülés lehetőségét, mely makacs vágy a multak szomorú tapasztalatai szerint — a mindenkor bekövetkezett széthuzás miatt — mindenkor a nemzet és igaz, jogos ügyeinek a bukását jelentette!

Kisért a fuzió! De hogy lesz a pártok egyesüléséből valami, erre bizony egyelőre biztos és elfogadható feleletet nem lehet senkitől kapni.

A mult hét eseménye és annak politikai gondolata a negyvennyolczas és az alkotmánypárt egyesülésének lehetősége körül vándorol. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter kijelentette, hogy ő a koalíció megalakulása óta hive volt és hive a fuziónak. Sőt Andrássy a fuzió sürgősségét hirdeti. Azt azonban kijelenti, hogy az alkotmánypárttól nem lehet azt kívánni, hogy egyszerre függetlenségüknek vallják magukat.

Meg kell csinálni az új pártalakulást: állapítsuk meg a programot és ezen az alapon csináljuk meg a fuziót — mondja a belügyminiszter. És lehet hogy igaza is van, amikor annyira sürgeti a két párt egyesülését.

Ezidőszert tehát a politikai vélemények a pártegyesülés mellett és ellene is szólnak. Egy dologban azonban megegyeztek a fel-

TÁRCZA.

A hol nem isznak alkoholt.

Az Országos Alkoholelles Egyesületnek nemrég alakult meg a kolozsvári csoportja, mely elnökévé Cholnoky Jenő dr. egyetemi tanárt választotta meg. A tudós tanár a minap a kolozsvári egyetem egyik termében kétórás beszédet tartott, megismertette a hallgatósággal egy oly elő társadalmat, a hol az alkoholt nem ismerik. A beszédet röviden itt ismertetjük.

Kelet-Ázsia a Földnek az a része, a hol az ember nem ismeri az alkoholt. Kinában és Hátsó-Indiában soha nem isszák. Cholnoky ott tartózkodása alatt szeszes italt csak az európai telepeken látott. A kínai nagyban termeli a rizst, a mi egyik főtápláléka. Ebből a rizsből főznek zseszes folyadékot, de azt kizáróan ipari czélokra használják. Jó erősen megpaprikázva oryosságnak is alkalmazzák. Az erős paprika váltóláz ellen kitűnő gyógyítószer s olyan helyeken, a hol váltóláz járványként lép föl, mindennél használják, így Dél-Amerikában. A magyar nép is nagyon szereti a paprikás eledeleket, a mi érdekes etnográfiai adat ázsiai származásunkra. A kínai nemcsak alkoholt nem iszik, de tiszta vizet sem. Délén a talajvíz nagymértékben fertőzött s ezért felfőzik, hogy

a benne levő baktériumok elpusztuljanak. Innen lett általánossá a teavás a kontinens keleti részén, föl a leghidegebb Szibériáig s fokozatosan nyugat felé, egész Európában. Ázsiában mintegy hatszáz millió ember egész életében teát iszik. A kínai teához hasonló teát isznak a délamerikai indiánusok a La-Platta mocsaras területein.

A tea valóban kitűnő ital rum nélkül. Kinában tartózkodása alatt negyven Celsius fok melegben is teát ivott s azt tapasztalta, hogy a tea a legjobb szomjúságotló. Egy francia mérnök, a ki európaias mindenfelé czipelte maga után a szeszes italokat, majdnem életével fizetett. Kinában oly sürűn vannak a teaházak, mint nálunk a kocsmák. Az európai civilizáció jellemzője, hogy három középület, ugymint a templom, a kocsmák s a zalogház majdnem minden községben föltalálható. A kínai teaház legtöbbször szintén a templom közelében van, de azért a nép vallásos. A teába cukrot csak a gazdagabbak tesznek, a szegény népnek sokba kerülne.

Kína a derűs nyugalom hazája, a béke országa. Népe nyugodt temperamentumu, cseudes, higgadt. A családi élet mintaszerű, az apagyilkos ellen nincs törvény, mert szükségtelen; a gyermekeket nagyon szeretik. Teljes a moralitás a nép minden rétegében, uri nőket ritkán lehet az utcán látni,

annyira a családnak élnek. Japánországban már valamival szabadabb élet van, de a fennebb elmondottak csaknem teljesen illenek Japánországra is. Ime tehát egy sok-sok millióra menő része az emberiségnek, a ki nem ismeri a szeszt.

Az európainak legerősebb hódító eszköze az alkohol, de különösen a pálinka. A hol az európai civilizáció (a közgazdaságtan talán kapitalizmusnak mondaná) lábát megveti, nyomban megjelenik az alkohol s vele mintegy agyonölik a benszülötteket. A gyarmatosítások története fényesen bizonyítja ezt. A mexikói azték, tolték nép utódai ma degenerált, csenevész, kihálófelben levő rab-szolgák. A spanyol konkvisztádorok megtették kötelességüket. A háboruk sorsát ma is az alkohol dönti el. A japán-orosz háborúról köztudomásu, hogy ott az orosz állandóan részeg volt, a legutolsó bakáról föl a vezérekig. Pálinka és kancsuka ma is az orosz politika irányítója.

Európában a legjózanabb nép a svéd, norvég és a finn. Hazánk — sajnos — Oroszországhoz áll e tekintetben közel. Szükséges teljes erővel küzdeni minden tényezőnek az alkoholizmus ellen, első sorban a társadalomnak, a teljes tartózkodással, abstinenciával.

fogások a függetlenségi párton, hogy ugyanis a bankkérdés megoldása előtt nem történhetik sem fuzió, sem új pártalakulás. Főljöttebb kedvező hatást tett a függetlenségiekre az a hír, hogy Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter a héten Bécsbe megy és a király kihallgatáson fogadja. Azt hiszik, hogy ez az audiencia több világosságot vet a helyzetre, mint a legutóbbi királyi kihallgatások.

Szemle.

Gyakran olvassuk itt-ott azt a mesterségesen tenyésztett semmitmondó vádat, hogy a „rég rendszer” az oka mindennek.

Hát mi is az a régi „rendszer”?

A régi rendszer az 1867-iki kiegyezés változatlan fentartását vallotta feladatául. Katonai terén hozott némi javításokat, a bankügy terén keresztülvitte a paritást s az önálló bankert is küzdelmet folytatott. A közös ügyekben a fennálló rendben megugodott, mert a király és a nemzet közötti harmóniában látta a magyarság szupremáciájának alapfeltételét.

Könnymű kísérletezések után a koalíciós politika is pontosan idejutott. Próbál katonai vívmányokat elerni, kísérletet tesz a bankügy terén; de a közös ügyekben változatlanul fentartja a meglévő s a nemzet és király közötti harmóniát a belügyminiszter különösen is figyelmünkbe ajánlja, a függetlenségi párt vezére — Kossuth Lajos fia — pedig kijelenti, hogy e harmonia nélkül „nem tekinthetünk sem megugodással a jelenre, sem bizalommal a jövőre” és „halát ad Istennek”, hogy ezt elerni sikerült.

Főlc szavak.

De ha ez az igazság s ha ez a politikai bölcsesség: vajjon mi az, amiért a régi rendszer meg mindig hibás?

Ha a régi rendszer hibás, azon férfiak hibája az, akik a rendszer idején vezérszerepet vittek s azoké, kik — mint a jelen kormány némely más tagjai — az azon rendszerek alapján a kormányzó pártok támogatói voltak. És akkor keptelenség az, hogy ok a múltban elkövetett hibáik ódiumával védekezzenek azon kritika ellen, melyet a jelenben elkövetett hibáikkal provokáltak. A jelenlegi kormány elnöke, belügyminisztere és földművelési minisztere annak a régi rendszernek egy hosszú politikai pályán át támogató, lelkes hívei voltak; politikai presztizsüket ott nyerték s s mai jelentőségüket annak az időszaknak köszönhetik. És nekik kell legjobban tudniok, hogy a régi rendszertől, számos tagadhatatlan hibái mellett is, egy érdemet legalább megtagadni nem lehet. Elegendő tette az országot arra, hogy kibírja azt a kormányzatot, mely az államférfiúi számítás követelményeit össze akarta egyeztetni a népszerű frázisok után járó kortespolitika lehetetlen követelményeivel. Passzívításba kényszerítette a nemzetiségeket s oly jelentéktelenné tette szereplésüket, hogy az ellenzék még letelezükéről is megelégedezett. Rendbe hozta a pénzügyeket s lehetővé tette, hogy a mai kormányzat közpözen vásároljon népszerűséget, szociális reformok címén. Megteremtette a rend és a fejelem szellemet az állam közegeiben s lehetővé tette, hogy a nemzeti és nemzetközi korteskedések még egy ideig az ország bekegyenek veszélye nélkül üzzék játékaikat. Rendet teremtett Horvátországban, oly erővel éreztetve a magyar kezét, hogy a mai kormányzati káros politika sem bírta egészen eltörölni annak nyomait. Kíméletlen kézzel nyomott el minden klerikális törekvést s lehetővé tette, hogy Magyarország a mai rendszer dacára is liberális ország maradjon és legyen.

Ha gyának fel tehát a múlt ócsárlásával s támadják ennek hü maradt híveit. A múltért sokkal inkább felelősek a mai rendszer vezérei, mint e férfiak.

És ok nem a múltat képviselik, hanem a övöt.

A miniszterek munkához láttak. Készül a kibontakozás. Szür alatt, mint a hogy választójogi reformot a (pártokkal bevétették. Kisebb-nagyobb csoport képviselőt rendelnek magukhoz s megmagyarázzák, hogy a követelődzések ideje lejárt, ne szavaljanak, torzsalkodjanak a képviselőház folyosóin, mert ez végzetessé válhatik, hanem nyugodjanak meg az ő lelkiismeretükben. Ugron Gábor függetlenségi, de főleg kormánypárti alvezér a miniszterek barátságos okfejtéseit így foglalja össze:

„Minden függetlenségi ember gondolja meg, hogy nagy válság elé megy az ország, a párt, Ausztria. Ha minden okot, pedig mily sokat és súlyosat ismerék, figyelmen kívül hagyunk, kettő tagadhatatlan: Ő felsége öreg, Kossuth Ferencz sokat betegeskedik. A királyon és miniszterén nyugszik Magyarország belátható jövődjéje. A nemzet, a függetlenségi párt elkészült-e, hogy a két csapás bármelyikét elviselhesse megrázkódtatás, nagy veszedelmek nélkül?”

Itt a veszedelem, fogjon össze mindenki! Ha kell fuzióra, ha lehet, függetlenségi kormány-átvételre. Ez is, más is eйдő a héten, mikor Kossuth a király elé megy. A bankkérdés lesz az audiencia címe, mivelhogy a függetlenségi párt vezére „még nem fejthette ki az uralkodó előtt a bankügyben való álláspontját”, de mivel a kibontakozásban a bankkérdés viszi a főszerepet, a karte vagy a kartelszerűség körül a politikai helyzet függőségeinek egész raja csoportosul.

„A császárnak nem adunk több katonát” — szavaltá harmadéve a nemzeti politika, és bankósbottal ígérték agyonverni azt, ki nemzeti vívmányok és engedmények nélkül szavazná meg az ujonczokat. Azóta már három évjárat magyar fiu öltözött be a fekete-sárga angyalbőrbe, de nemzeti vívmányról, nemzeti sikerről nem hallottunk, egy fikarcnyi sikert el nem értünk, a bankósbott pedig bevonult honi nagyjaink levelettel jelmezeinek lomfárába, a lemondás legendás muzeumába. Alig kezdtek most megint valami 48-as felbuzdulásba, alig csillapodott le a bécsi Bizanc kapuját ostromló Justh körül a harszó zaj, alig osztottak ki a függetlenségi egymas közt a legvarak függetlenségi bársonyszekreit, már ismét megszohalt Bécs:

— Lassan a testtel, kurucz magyarjain, előbb beszéljünk csak az ujonczokról!

Százat egy ellen, hogy ezen annyira fel fog habórodni a kurucz magyarság, hogy — egy szót sem szól és ezt is a bajusz alatt dörmögve: régi szokás szerint és felháborodásuk jeleül — egyhangulag szavazzak meg a császár katonáit.

Mert ez a lenyége a dolognak: Bécs elintézi a fontos, súlyos ügyeket és ez alatt engedi a magyar pártokat, hadd tülekedjenek kis és nagy koncepcok felett, osztalkodjanak az őrszem-állásokon, paktaljanak, marakodjanak, rugják egymást, játszák az államalkotókat, az államférfiakat: ünnepnapon felvehetik a kurucz kaczagányt is, sőt kesereghetnek osz kurucz takaródó zenéje mellett: de ha fizetni kell Bécs számláját, fűlebe szúrnak a fő-fókuruczoknak, a mosolygós Wekerlenek és ő nyakába eserdit a népségnek: „Csönd legyen! Most komoly munka kell. A császár számlájára dolgozunk fizzők!”

És meglapul a kurucz-had. Kik eddig az első sorban tülekedtek, szépen háttérbe állanak. Hol vannak frondörök az ujonczjavaslat ellen? Hol van az a Justh, aki bele-vágna krumplitenyésztő kapájával az ujoncz-

vitába? Sehol. A császár nagy úr, még meghallhatja, hogy vakkantott valamelyik öregedő kurucz komondor. Nem ismer tréfát és akkor befutytültek a hatalomnak, de be ám mindörökre!

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 4 oldalon jelenik meg.**

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter uzoni Kovács János nagyenyedi, Ajtay Gyula zalatnai, Bernhard Arnold marosújvári számvizsgálókat pénzügyisám-tanácsosokká; Apostol Sándor nagyenyedi, Stibor Antal marosújvári számellenőröket pénzügyi számvizsgálókká nevezte ki. — A közoktatásügyi miniszter a csombordi állami elemi iskolához Koncza Zsuzsannát rendes tanítónővé nevezte ki.

— **Gyászhir.** Hirtelen halállal távozott kedves családja, sok jó barátja köréből városunk egyik szorgalmas és derek polgára: Kovács József gyógyszerész, ki Budapesten, hol gyógyulást keresett, f. hó 8-án meghalt. A család a következő gyászjelentést adta ki: „Alólirottak a magunk, a közeli és távolabbi rokonok és jóbarátok nevében, mely fájdalommal tudatjuk, hogy a feledhetetlen jó férj, édes apa és rokon Uzoni Kovács József gyógyszerész, Alsófehérvármegye törvényhatósági bizottságának, Nagyenyed r. t. város képviselő-testületének-, az Alsófehérvármegyei Gazdasági bank és takarékpénztár r. t. igazgatóságának tagja áldásos munkáseletének 65-ik, boldog házasságának 20-ik évében rövid szenvedés után Budapesten 1909. évi február hó 8-án reggel 4 órakor varatlanul elhunyt. Drága halottunk tetemei otthonába Nagyenyedre fognak szállíttatni s vasuti állomásnál tartandó gyászszertartás után f. hó 10-én d. u. 3 órakor a református temetőben örök nyugalomra helyeztetni, Emlékünkben örökké elni fog! Nyugodjék csendesen! Nagyenyed, 1909. febr. 8-án. Özv. Uzoni Kovács Józsefné sz. Wittner Margit, neje. Endre, Zoltán, Margit, Pista gyermekei. Özv. Dr. Wittner Adolfné Gombai-maresa-magyarai Zalka Katalin, anyósa. Wittner Katinka, sógoróné. Wittner Aladár ny. szolgabíró, sógora neje és gyermekei Géza és Margit”. A fájdalomba merült család fogadja részvétünket.

— **Alsófeher vm. közigazgatási bizottsága** f. hó 9-én rendes ülést tartott, melynek főtárgyát az alispán, az építészeti hivatal főnöke, h. pénzügyigazgató, árvaszéki elnök, vm. főorvos, állatorvos, kir. tanfelügyelő havi jelentései kepezték.

— **A városi képviselőbizottsága** gyűlést tartott Budapesten, hogy a városok háztartásáról tanácskozzék. A miniszterelnök szintén megjelent és részt vett a vitában. Hangzóttatta, hogy a fogyasztási adóból nagyobb mértékben akarja részesíteni a városokat Kivánatosnak tartja a pótdó maximumának megállapítását. Helyesen tartja, hogy a községi pótdó terhében a tisztviselők is osztozzanak. Az idej költségvetésbe a városok segélyezése céljából feivett két millió koronát törvényhozásilag szándékozik felosztani.

— **A tűzoltó-bál.** A nagyenyedi Ö. T. E. mulatsága a múlt szombaton folyt le a régi városház nagytermében. Anyagilag és erkölcsileg igen szépen sikerült.

— **Román püspök hazafias felköszöntője.** Nagyváradon Radu Demeter püspök, vármegyénk szülötte, va-

sárnap fényes diszebedet adott, melyre az egyházi, hatósági és társadalmi élet kiválóságai voltak hivatalosak. Az ebéden Radu püspök politikai jellegű beszédet mondott. Felköszöntőjében a magyar-román egyetértésre, az oszthatatlan magyar hazára ürtette poharát. Glatz Antal főispán válaszolt a püspöknek, hangsúlyozva, hogy a nemzetiségieknek a törvényben gyökerező és a magyar állameszmébe beilleszthető jogait el kell ismerni, mert az ország boldogulásának legerősebb alapja az, hogy ha minden fia testvéri szeretetben összetartva szolgálja a haza ügyét. Éltette Radu püspököt, mint a magyar-román testvériség apostolát, aki e hazafias működésével saját nemzetisége ügyét is a leghivebben szolgálja. A pohárköszöntők az egész társaságban lelkes visszhangot keltettek.

— **A Diák-estély** előkészületei nagyban folynak. Az érdeklődés az ifjuság mulatsága iránt általános. Az izléses meghívók ki vannak bocsátva. Az ifjuság lelkes ambíciója, melyet ezen mulatság sikere iránt táplál, és az irántuk megnyilatkozni szokott rokonszenv ezt az estét bizonyára a farsang egyik legjobb sikerű mulatságává fogja avatni.

— **Árad a Maros.** A hóolvadás és a jégzajlás megnövesztette a Maros vizét. Felénk meg valahogy elfér keves kiöntéssel a medrében, de Lippa felé már több helyen nagy területen kiöntött és még nagyobb kiöntéstől tartanak.

— **A Protestáns Nőegyesület** február 14-én d. u. 5. órákor a Bethlen-kollégium dísztermében műsoros összejövetelt rendez. Műsor: 1. Reminiscencia C. G. Lickl harmonium átirata, G. Mayerbeer „Ördög Róbert” operájából játsza Wohlfarth Lőrincz 2. Felolvas: Bodrogi János. 3. Énekelnek: Mathe Erzsike és Váró Margit, zongorán kísérő Winkler Lia. 4. Szaval: Szilágyi Zoltánné. 5. „Il Trovatore” de Verdi concert Allardtól. Hegedűn játsza: Bohatli Leó, zongorán kísérő Winkler Lia.

— **A Diák-estélyre** karzatjegyek előre válthatók Földes Ede könyvkereskedésében. I. sor 3 korona, II. 2 korona. A rendezőség.

— **A Széchenyi lakoma.** A Nemzeti Kaszinó vasárnap este tartotta szokásos Széchenyi-lakomáját. A lakomán, melyen a magyar közelet színe-java részt vett, egy fiatal magnás, őgróf Pallavicini György tartotta kezében a Széchenyi-serleggel a szokásos emlékbeszédet. Széchenyi ellenség-től elnyomott, visszamaradt hazánkat rávezette a nemzeti haladás útjára; mindenkor hirdette a magyarság összetartásának, a magyar földhöz, a magyar jelleghez való ragaszkodásának feltétlen szükségességét. Ezen uton haladva, meg tudunk volna küzdegni a magyarosodás régi külső ellenségével, de mert letértünk róla, maig sem gyengült ennek ereje. Jösszartartásunk hiánya szállóigévé vált, házaftáságunk hangos és olcsó fitogtatásában, szobrok emelésében és légvárak építésében merítjük ki erőnket. És míg kölcsönös bizalmatlanságon alapuló torzalkodással, egymás lekicsinylésével vesztegetjük időnket, addig nem vesszük észre azon belső ellenséget, mely szíven támadja meg a magyar nemzetet. Mert a nemzetköziség egész nemzeti életükre hat ki. Hívei nemcsak azok, kik osztály- és felekezeti harcot szítanak, hanem még inkább azok, kik letalajában akarják megindítani a magyar nemzetet, midőn a guny és a lokoskodás fegyvereivel az általuk improduktívnek hirdetett magyar faj államfentartó erejét vonják ket-

ségbe, a magyar embert pedig renybe zsarnoknak tüntetik fel. És mi tettezzük a mult és jelen sok minden vétjét azzal, hogy tétlenül nézzük, míg talán késő lesz, ezen zavaros teoriáknak vészthozó és romboló hatását? Pedig Szechenyi mondja: „Nemzet egykönnyen meg nem hal, ha nem hagyja magát, es mely maga nem üti szívébe a tört.”

— **A nagyenyedi daloskör** évi rendes közgyűlését f. hó 14-én vasárnap délelőtt 11 órákor a vármegyeház dísztermében tartja. (A tagoknak szabályos számban meg nem jelenése esetén a közgyűlés február hó 21-én délelőtt 11 órákor fog a jelzett helyen feltétlenül megtartatni.) A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Bizottsági jelentés az egyesület vagyoni állásáról s az évi számadások elhatárolása. 4. Folyó ügyek. 5. Indítványok. 6. Tisztikar és választmány megválasztása.

— **A „Ne temere” decretumról** azt irták a lapok, hogy a folyó év végéig fel van függesztve a rendelet érvénye. Nem egészen így van a dolog, a mint Kohl Medárd püspök magyarázatából olvassuk. Egyáltalán nincs felfüggesztve; hanem csak annyi történt, hogy a magyar püspökök ezen rendelet alól a f. év. végéig felmentést adhatnak.

A makacs meghülest

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsió.

A Scott-féle Emulsió

annyra kellemes ízű, hogy azok a kik nem bírják el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a **SCOTT-féle Emulsióval**

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsió sokkal jobb hatása az egészségre.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

— **Az udvarhelymegyei gazdasági egyesület** Székelykeresztúron (vasutállomás) folyó évi február 28-án és márczius 1-én országos jellegű bika, borjastelen és üsző kiállítását és vásárt rendez.

— **Köszönetet** nyilvánított az Alsófehérvármegyei gazdasági bank és takarékpénztár részvénytársasági t. igazgatóságának 50 kor., és főtiszt. Rada György minorita házfőnök úrnak 3 korona szíves adományaért. A szegény tanulókat segélyező kör nevében. Török Bertalanné elnök.

— **A gyulafehérvári Székely Társaság** Lik rendes összejövetele alkalmából f. hó 11-én este 8 órákor az Európa Szálló nagytermében műsoros estélyt rendez. Műsor: 1. Prolog, tartja dr. Kóródi Péter. 2. Hegedű szóló, Wolfarth Lőrincztől. 3. Góbéságok, előadja Tatar János. 4. Felolvas: Zlamal Agost. 5. Népdalok, zenekísérettel, enekli Bihary Bela. Műsor után táncz.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Néhai Ebergényi Mózes örökösai tulajdonát képező Tövis község határára teljes termésben levő amerikai alanyval beültetett 2 hold 560□-öl területű

SZÖLLŐ

felébe leendő művelésre vagy haszonbérbe előnyös feltételek mellett **kiadó.**

Értekezni lehet Ebergényi Gyula gyógyszerész úrral Kovásznán.

33 1-2

Eladó körülbelül 100 székér széna és takarmányhere Nagylakon. Értekezhetni Kohn Samuná! Maroskaptalan u. p. Marosujvár. 26 3-3

A NAGYSZEBENI

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzalogkölesönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A. 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.**
- a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
- b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.
- B. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.**
- a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.
- b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.
- C. 5 3/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.**
- a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.
- b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
- c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
- D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.**
- a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
- b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
- c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
- d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Valamennyi kölcsön — az egyszers mindankorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úrnál Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

„M-l-t?” — „Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! 203 — 26
Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Eladó

Tóth Miklós tompaházi gazdaságában 12 m. hosszú, 4,1 m. széles és 5 m. magas, első minőségű **szarju kazal.**
Értekezhetni ugyanott. 32 2—3

Lócsei Sp. Lajos-féle NAPTÁR

kapható Cirner J. József és Földes Ede kereskedéseiben.
Ára 30 fillér.

A legjobb vásármutató.

GANZ-féle villamosági részv.-társ. nagyenyedi építészeti irodája

162 — 28 Főter 32. sz.

Elvállalja középületek, magánházak, üzletek stb. teljes **villamos világítási és erőátviteli berendezésének** teljes felszerelését. Helyszíni felvételek és költségvetések kidolgozását díjtalanul végzi.

A házi berendezésekhez szükséges különféle világítótestekből, szellőztetőkből, elektromos motorokból és mindenféle villamos felszerelési anyagokból nagy választéku minta raktárt tart.

Berendezésekre vonatkozó mindenféle felvilágosításokat legnagyobb készséggel megad.
Értekezni reggel 8 órától este 6-ig lehet.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható KLEMM PÁL cégnél Szentkirály-utca 128.

20 — 3

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár P.-t.

Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.

<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.</p> <p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket keves örzési díj mellett.</p> <p>Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíttat le.</p> <p>Allandó betétet a legkedvezőbb mellett fogad el.</p>	<p>Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
--	--

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.

forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet I. fajtiszta anyagra.

Gyümölcsfák, Szőlőoltványok

[Nemes szilvacsemetékben nagy készlet.]

európai, amerikai sima és gyökeres vesszők. Arjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek. 391 104—104

A még eladható I. oltványkészletünk jegyzéke:

<p>2,000 drb. Burgundi fehér 5,000 " Furmint (Som). 8,000 " Ezerjő. 4,000 " Kővérszőlő. — " Leányka. — " Mézes fehér. 3,000 " Olaszrizling. 2,000 " Rulandi. 8,000 " Muscadele de Bordelaise. 3,000 " Tramini. 3,000 " Veltelini. 6,000 " Burgundi kék, nagy. 1,000 " Carbanet franc. 1,000 " Muscat Alexander. — " Lunel.</p>	<p>— drb. Muscat Ottonel. 5,000 " Chasselas blanc. 5,000 " rouge. 1,000 " Tokaj angevine. 3,000 " Ezeréves Magyarország emléke (Millenium). 2,000 " Madelaine Royal. 1,500 " Angevine. 5,000 " Passatutti. 500 " Muscat Csaba gyöngye (igen keresett faj.) 3,000 " Hamburg blanc,</p>
--	---

és még a felsoroltakon kívül ca. 50 igen finom csemegefajban készlet fajonként 50—500 drbig